

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 3Nt/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118010035
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Gálová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2018:6118010035.3

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno samosudkyňou JUDr. Alicou Gálovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 09. 04. 2018, v trestnej veci odsúdenej F. O., nar. XX. XX. XXXX v Z. Z., trvale bytom B., K. XX/XX, t.č. Z., O. 4, o návrhu na povolenie obnovy konania odsúdenej, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 399 ods. 2, § 394 ods. 1 Trestného poriadku sa návrh odsúdenej F. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B., K. XX, t.č. Z., O. X na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/19/2014 z a m i e t a , nakoľko neboli zistené podmienky obnovy konania.

o d ô v o d n e n i e :

Odsúdená F. O. podala návrh na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Brezno, vedenej pod sp. zn. 1T/19/2014. Okresný súd Brezno trestným rozkazom č.k. 1T/19/2014-68 zo dňa 05. 02. 2014 uznal vtedy obvinenú F. O. vinnou zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej podľa § 188 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka. Zároveň uložil odsúdenej, aby v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uhradila poškodenému spôsobenú škodu vo výške 5,- €. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 21. 02. 2014. Následne okresný súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. 04. 2017 rozhodol, že sa odsúdená F. O. v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčila a trest odňatia slobody vo výmere troch rokov vykoná. Na výkon trestu zaradil odsúdenú do ústavu so stredným stupňom stráženia. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť odsúdená a krajský súd svojím uznesením sp. zn. 4Tos/67/2017 zo dňa 07. 06. 2017 sťažnosť odsúdenej ako nedôvodnú zamietol. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že je nepochybné, že odsúdená počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nevedla riadny život, dopustila sa úmyselnej trestnej činnosti za čo bola aj právoplatne odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/82/2015. Odsúdenej bol nariadený výkon trestu odňatia slobody dňa 03. 11. 2017. Následne potom odsúdená žiadala odklad výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko má školopovinné deti a jej druh je ťažko chorý, nakoľko má rakovinu, pričom ona sa lieči na psychiatrii, je ťažko duševne chorá, o čom predložila lekársku správu. Návrh na odklad výkonu trestu odňatia slobody jej bol zamietnutý rozhodnutím zo dňa 18. 12. 2017.

Odsúdená pôvodne podala návrh na povolenie obnovy konania na Okresnom súde Banská Bystrica, a to dňa 24. 01. 2018. Svoj návrh odôvodnila tým, že je negramotná, že nevie čítať ani písať, pričom vo veci Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/19/2014 bola nútená k výpovedi, keď bola zo strany polície zbitá. Súd dal odsúdenej k nahliadnutiu trestný rozkaz vydaný pod sp. zn. 1T/19/2014, na čo odsúdená uviedla, že tento trestný rozkaz prevzala. Keďže nevie čítať, všetky dokumenty jej čítali buď dcéra alebo jej druh. Zároveň zo strany svojho obhajcu predložila na súde psychologický nález zo dňa 18. 07. 2012, z ktorého vyplýva, že odsúdená je ľahko duševne zaostaná a z toho dôvodu má popudlivé správanie, čo mohlo mať vplyv na jej konanie v predmetnej veci, a teda mohlo odôvodniť iné rozhodnutie o treste. Zároveň u odsúdenej bolo porušené právo na obhajobu, nakoľko v predmetnej veci nemala obhajcu, napriek jej postihnutiu.

Súd na verejnom zasadnutí okrem výsluchu odsúdenej, vypočul svedkov, a to probačnú a mediačnú úradníčku Okresného súdu Brezno PhDr. S. Z., druha odsúdenej O. W., vyšetrovateľa OO PZ Brezno Ing. Tibora Kána, prečítal spisy Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/19/2014, 1T/82/205 - hlavne znalecký posudok znalca z odvetvia psychiatrie ohľadne duševného stavu odsúdenej, sp. zn. 8Ps/6/2017 ohľadne návrhu odsúdenej na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

Svedok - druh odsúdenej O. W. uviedol, že jeho družka odsúdená F. O. je negramotná, nevie čítať a písať. Všetky zásielky, ktoré dostane domov jej číta on, pričom predmetný trestný rozkaz vo veci Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/19/2014 jej nečítal, nevidel ho. Keďže v predmetnej trestnej veci 1T/19/2014 bol odsúdenej uložený probačný dohľad, súd vypočul aj probačnú a mediačnú úradníčku Okresného súdu Brezno PhDr. S. Z., ktorá uviedla, že v predmetnej veci sa odsúdená pravidelne dostavovala pred súd, pričom vedela o aké odsúdenie ide. Probačná a mediačná úradníčka však mala pocit, aj keď to odsúdená neuviedla, že nevie čítať ani písať. Odsúdená sa prvýkrát dostavila pred súd v rámci probačného dohľadu dňa 21. 05. 2014 a následne jej potom probačná úradníčka určovala termíny probačného dohľadu, ktoré odsúdená dodržiavala.

Súd ďalej vypočul vyšetrovateľa R.. G. N., ktorý v prípravnom konaní vo veci 1T/19/2014 vypočúval odsúdenú. Uviedol, že odsúdená odmietla vypovedať, túto skutočnosť zaprotokoloval. Odsúdená mu vtedy neuviedla, že nevie čítať ani písať a nemal ani pocit, že by nechápala, čo je predmetom konania, nakoľko sa normálne vyjadrovala. V tom období nemal ani žiadne správy o tom, že by mala byť odsúdená mentálne postihnutá, ničím takým nedisponoval a dozvedel sa to potom až tento rok, keď podala trestné oznámenie.

Zo spisu Okresného súdu Brezno, 1T/19/2014 súd zistil, že v prípravnom konaní boli vypočutí, tak obvinená F. O., ako aj poškodený N. V.. F. O. pri svojom výsluchu dňa 14. 11. 2013 uviedla, že vo veci vypovedať nebude. Vo veci vypovedal hlavne poškodený N. V., ktorý vtedy usvedčoval odsúdenú. Na základe týchto dôkazov následne potom Okresný súd Brezno vydal vo veci trestný rozkaz, ktorým uznal F. O. vinnou zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Odsúdená potvrdila súdu, že tento trestný rozkaz prevzala. Neuviedla súdu, že je negramotná, že nevie čítať ani písať. Následne potom na verejnom zasadnutí dňa 19. 04. 2017 bola vypočutá odsúdená. Uviedla, že poučeniu porozumela. Vie, že počas plynutia skúšobnej doby bola odsúdená za iný trestný čin a z toho dôvodu bola aj vo výkone trestu odňatia slobody. Ďalej uviedla, že nechce ísť do výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko to tam nezvláda. Dlhodobo sa lieči na psychiatrii v NsP Brezno u MUDr. M. a je matkou troch detí, ktoré majú 8, 10 a 12 rokov. Súd na verejnom zasadnutí rozhodol, že sa odsúdená v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčila a trest odňatia slobody vo výmere troch rokov vykoná. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil tým, že trestným rozkazom Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/82/2015, právoplatným toho istého dňa, bola odsúdená uznaná vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, ktorý spáchala dňa 24. 03. 2015, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov, na výkon ktorého bola zaradená do ústavu so stredným stupňom stráženia, tento trest vykonala 24. 06. 2015. Odsúdená sa ďalej dopustila dňa 21. 06. 2014 priestupku proti verejnému poriadku, za čo jej bola uložená pokuta 5,- € a dňa 06. 02. 2015 a dňa 24. 03. 2015 priestupku proti majetku, za čo jej bola uložená pokuta 50,- €, pričom skutok zo dňa 24. 03. 2015 je skoro totožný so skutkom, ktorý bol kvalifikovaný ako prečin krádeže, za ktorý bola odsúdená spomínaným trestným rozkazom 1T/82/2015. Odsúdená sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustila jednak úmyselného trestného činu ako aj priestupkov, pričom doteraz bola osemkrát súdne trestaná, teda veľmi dobre vedela, že musí viesť riadny život počas plynutia skúšobnej doby. Jej argumentácia, že je matkou troch maloletých detí a podrobuje sa psychiatrickej liečbe, nie je takého významného charakteru, aby mohol viesť k inému rozhodnutiu. Voči rozhodnutiu okresného súdu, ako už súd hore uviedol, podala odsúdená sťažnosť, ktorá bola zo strany krajského súdu zamietnutá.

Zo spisu Okresného súdu Brezno, sp. zn. 1T/82/2015 súd zistil, že odsúdená F. O. bola trestným rozkazom č.k. 1T/82/2015-163 zo dňa 08. 06. 2015 uznaná vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustila dňa 24. 03. 2015, za čo jej súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov podľa § 212 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona. V tejto veci ohľadne duševného stavu odsúdenej F.G., vypracoval znalecký posudok znalec z odvetvia psychiatrie W.. W. E., ktorý vo svojom znaleckom posudku uviedol, že u F. O. v čase spáchania trestného činu, okrem intelektu zníženého do pásma ľahkého stupňa

ľahkej duševnej zaostalosti, nezistil prejavy žiadnej duševnej choroby alebo poruchy v užšom zmysle slova. F. O. mohla v čase páchania trestnej činnosti, vzhľadom na svoj duševný stav, rozpoznať protiprávnosť svojho konania. Ovládacie schopnosti mohli byť ľahko znížené, vzhľadom na oslabenú racionálnu kontrolu správania a redukované zábrany, toto však nemalo chorobný podklad, teda nebolo vyvolané duševnou poruchou alebo chorobou. Rozpoznávacía schopnosť u F. O., bola plne zachovaná. Ovládacia schopnosť mohla byť ľahko znížená z dôvodu nižšej racionálnej kontroly svojho správania a redukovaných zábran pri ľahkej duševnej zaostalosti, toto ľahké zníženie však nemá chorobný podklad. Znalec ani u menovanej nezistil žiadnu duševnú poruchu alebo chorobu, ktorá by mala vplyv na rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, či by boli chorobnou pohnútkou spáchaniu uvedeného trestného činu. Obvinená je schopná chápať zmysel trestného konania, ako aj vystupovať pred súdom, ale vzhľadom k zistenej ľahkej duševnej zaostalosti, nie je schopná náležite sa obhajovať. Znalec nepovažoval pobyt obvinenej na slobode z psychiatrického hľadiska za nebezpečný pre spoločnosť a nenavrhol jej uložiť žiadne ochranné opatrenie.

Zo spisu Okresného súdu Brezno, vedené pod sp. zn. 8Ps/6/2017 súd zistil, že na Okresnom súde Brezno sa viedlo konanie o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony odsúdenej F. O., tento návrh bol rozsudkom zo dňa 17. 08. 2017 zamietnutý. Ohľadne duševného stavu odsúdenej bol opätovne vypracovaný znalecký posudok znalcom z odvetvia psychiatrie W. W. E., ktorý uviedol, že odsúdená je ľahko duševne zaostalá, táto duševná porucha sa nedá liečbou ovplyvniť. Pritom je však schopná robiť právne úkony v neobmedzenej miere, je spôsobilá ovládať a posúdiť svoje konanie ako je aj spôsobilá nakladať so svojím majetkom a finančnými prostriedkami v neobmedzenej výške. Je spôsobilá si zaobstarať veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci, ako aj realizovať svoje aktívne aj pasívne volebné právo. Takisto je spôsobilá výsluchu pred súdom, pričom chápe zmysle a účel tohto konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Je schopná osobne vypovedať pred súdom, ako aj pochopiť význam súdneho rozhodnutia. Je schopná zabezpečiť si starostlivosť o výchovu, ako aj zdravie a výživu svojich maloletých detí, nie je však schopná zabezpečiť ich všestranný vývoj. Je schopná aj zastupovať svoje maloleté deti a spravovať svoj majetok a majetok svojich detí. Znalec poukázal najmä na to, že pri vyšetrení je zjavná evidentná primitívna snaha odsúdenej o predstieranie duševného postihnutia.

Z psychologického nálezu, ktorý predložila odsúdená, vyplýva, že dňa 18. 07. 2012 bola odsúdená vyšetrená, pričom bolo zistené v psychologickej ambulancii NsP Brezno, že osobnosť odsúdenej je jednoducho štrukturovaná, retardovaná. Intelektový potenciál sa prejavu v úrovni ľahkej duševnej zaostalosti. Labilná je emotivita a afektivita, zrejme aj impulzivita, výbušnosť, agresivita, ktoré nemajú adekvátnu racionálnu reguláciu. Stav hodnotí psychológ ako heretické prejavy u retardovanej osobnosti.

Súd zo spisu Okresného súdu Brezno, sp. zn. 4T/51/2014 zistil, že odsúdená bola trestným rozkazom Okresného súdu Brezno, č.k. 4T/51/2014-48 zo dňa 28. 05. 2014 uznaná vinnou z prečinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť dňa 03. 02. 2014, teda pred vyhlásením spomínaného trestného rozkazu 1T/19/2014, za čo jej súd upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko podmienkový trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov považoval súd za dostatočný.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak výjdu najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samé o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomeru páchatel'a.

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku, súd návrh na povolenie obnovy zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku, ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Na základe vykonaného dokazovania v zmysle hore uvedenej právnej úpravy, dospel súd k záveru, že odsúdená neuviedla také skutočnosti, ktoré má na mysli § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by odôvodňovali povolenie obnovy konania. Z vykonaného dokazovania, hlavne zo spisov Okresného súdu Brezno, 1T/92/2015, ako aj 8ps/6/2017, kde boli vypracované znalecké posudky ohľadne duševného zdravia odsúdenej, súd zistil, že odsúdená je naozaj ľahko duševne zaostalá. Napriek tomuto mentálnemu postihnutiu však odsúdená je plne schopná chápať zmysel trestného konania, ako aj vystupovať pred súdom. Ovládacie schopnosti mohli byť len ľahko znížené vzhľadom na oslabenú racionálnu kontrolu správania a redukované zábrany, toto však nemalo chorobný podklad, a teda nebolo vyvolané duševnou poruchou ako chorobou, v tomto zmysle aj obhajoba poukázala na závery psychologického nálezu odsúdenej z roku 2012, kde taktiež bolo konštatované, že je odsúdená ľahko duševne zaostalá, je labilná, je zrejma u nej impulzivita, výbušnosť a agresivita. Hlavne tieto dôvody podľa obhajoby odôvodňovali uloženie nižšieho trestu ako uložil okresný súd vo svojom trestnom rozkaze. Súd v tomto smere musí poukázať na to, že v zmysle znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v roku 2015 znalcom z odvetvia psychiatrie bolo konštatované, že ovládacie schopnosti odsúdenej sú len ľahko znížené, vzhľadom na oslabenú racionálnu kontrolu správania, redukované zábrany. Okresný súd pritom uložil odsúdenej trest odňatia slobody len podmienený, a to na dolnej hranici trestnej sadzby, pričom jej uložil za dva trestné činy, a to za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, ako aj za prečin kupliarstva podľa § 367 Trestného zákona (trestný rozkaz 4T/51/2014), a to napriek tomu, že odsúdená bola pred spáchaním týchto trestných činov viackrát súdne trestaná. Súd je názoru, že aj keby súd v čase rozhodovania vo veci 1T/19/2014 boli známe skutočnosti zo spomínaného znaleckého posudku, neodôvodňovali by uloženie iného trestu. Súd ešte musí poukázať na to, že obvinená aj v zmysle znaleckého posudku chápe zmysel trestného konania, je schopná vypovedať pred súdom, aj v zmysle výpovede probačnej úradníčky, odsúdená vedela, že je v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, pravidelne sa dostavovala na probačný dohľad. Obnovy konania sa začala domáhať až potom, ako je Okresný súd Brezno v konaní 1T/19/2014 nariadil vykonať trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, nakoľko sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčila, keďže spáchala ďalší úmyselný trest čin a priestupky proti majetku. Čo sa týka skutočnosti, že odsúdená nevie čítať a písať, nie že nebola schopná sa náležite obhajovať vo veci 1T/19/2014, keď v tomto konaní nemala obhajcu, tieto dôvody sú dovolacím dôvodom, a nie dôvodom na povolenie obnovy konania. Súd preto návrh odsúdenej na povolenie obnovy konania zamietol, nakoľko zo strany odsúdenej neboli uvedené také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali tak iné rozhodnutie o vine, ako aj iné rozhodnutie o treste.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je možné podať do 3 dní odo dňa jeho vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.